

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

406

Vragen van het lid **Marcouch** (PvdA) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *meer bevoegdheden om raddraaiers beter te kunnen oppakken* (ingezonden 21 september 2016).

Antwoord van Minister **Van der Steur** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 4 november 2016). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 394.

Vraag 1

Kent u het bericht «Politievakbond ACP wil sneller in kunnen grijpen bij sociale onveiligheid»¹, het bericht «Politievakbond wil bevoegdheid tot preventieve hechtenis» en het daarin opgenomen artikel «Over de voorkoming en bestrijding van groeps geweld»?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Begrijpt u de behoefte van de voorzitter van de Algemene Christelijke Politiebond (ACP) om de politie de bevoegdheid te geven overlastgevers voor 24 uur ter afkoeling mee te kunnen nemen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ik leid uit het bericht af dat de voorzitter van de Algemene Christelijke Politiebond zorgen heeft over de gebeurtenissen in Zaandam. In dat verband vraagt hij om extra bevoegdheden voor de politie. Ik wijs er op dat de rust in Zaandam inmiddels is weergekeerd door optreden van de burgemeester en de onder diens gezag staande politie op grond van hun huidige – recent ook nog uitgebreide – bevoegdheden.

¹ <http://www.parool.nl/amsterdam/politievakbond-acp-wil-sneller-in-kunnen-grijpen-bij-sociale-onveiligheid~a4375908/>

² <http://www.openbareorde.nl/tijdschrift/politievakbond-wil-nieuwe-bevoegdheid-bij-sociale-onveiligheid/#more-1736>

Vraag 3

Kan het bestaande instrument van de bestuurlijke ophouding, zoals dat sinds 2000 in de Gemeentewet staat, dienen om te voorkomen dat raddraaiers en dergelijke de openbare orde gaan verstoren? Zo ja, op welke wijze en aan welke voorwaarden moet worden voldaan voordat bestuurlijke ophouding toegestaan is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Het instrument bestuurlijke ophouding is geïntroduceerd om grote groepen ordeverstoorers voor een korte tijd op een bepaalde plaats onder te brengen en daar vast te houden. Bestuurlijke ophouding is in twee situaties toepasbaar.

De burgemeester kan (op grond van artikel 154a Gemeentewet) toepassing geven aan de bevoegdheid tot het ophouden van personen die groepsgewijs de voorschriften die strekken tot handhaving van de openbare orde en die de gemeenteraad in een plaatselijke verordening heeft aangewezen, niet naleven en naleving niet op een andere wijze kan worden verzekerd. Daarnaast is bestuurlijke ophouding toepasbaar op grond van artikel 176a Gemeentewet wanneer een noodbevel of noodverordening van toepassing is, specifieke onderdelen van het bevel of verordening zijn aangewezen en personen groepsgewijs deze voorschriften niet naleven. Bij de toepassing van bestuurlijke ophouding dient voldaan te worden aan de vereisten die voortvloeien uit het Besluit plaatsen bestuurlijke ophouding.

Vraag 4

Wat is de stand van de jurisprudentie ten aanzien van de bestuurlijke ophouding en ten aanzien van openlijke geweldpleging in de zin van artikel 141 lid 1 Wetboek van Strafrecht met betrekking tot het opsluiten ter voorkoming van groepsgeweld? In hoeverre beperkt deze jurisprudentie het preventief opsluiten ter voorkoming van (verdere) verstoring van de openbare orde of groepsgeweld?

Antwoord 4

Uit artikel 141 Wetboek van Strafrecht volgt dat zij die openlijk in vereniging geweld plegen tegen personen of goederen, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en zes maanden of geldboete van de vierde categorie. Een jurisprudentie-overzicht van artikel 141 Wetboek van Strafrecht ten aanzien van openlijke geweldpleging met betrekking tot het opsluiten ter voorkoming van groepsgeweld is niet te geven omdat met toepassing van artikel 141 Wetboek van Strafrecht het strafbare feit zich al heeft verwezenlijkt. Artikel 141 Wetboek van Strafrecht ziet dus niet op preventie van groepsgeweld, maar op het straffen nadat groepsgeweld is gepleegd. Ten aanzien van bestuurlijke ophouding blijkt uit de openbare bronnen één uitspraak in een casus waarin bestuurlijke ophouding is toegepast; deze dateert uit 2006. Eén rechterlijke uitspraak is een te smalle basis voor het trekken van algemene conclusies.

Vraag 5 en 6

Hoe vaak is dit instrument van bestuurlijke ophouding sinds 2000 gebruikt? Deelt u de mening dat de bestuurlijke ophouding vanwege de voorwaarden en de jurisprudentie te weinig gebruikt wordt? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de mening dat de mogelijkheden om iemand op te kunnen sluiten die zich niet houdt aan een bevel om zich te verwijderen, te beperkt zijn in het kader van het voorkomen van verstoring van de openbare orde? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5 en 6

Ik heb niet de indruk dat de praktijk behoefte heeft aan een meer frequente toepassing van het instrument bestuurlijke ophouding. Om openbare ordeverstoringen te voorkomen dan wel in te dammen worden andere bevoegdheden toegepast, zoals de noodverordening, een gebiedsverbod en een strafrechtelijke aanpak.

Vraag 7

Deelt u de mening dat strafvorderlijke middelen niet bedoeld en geschikt zijn voor preventieve opsluiting om verstoring van de openbare orde te voorkomen, onder andere omdat niet altijd aangetoond kan worden dat er sprake is van een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Strafvorderlijke middelen zijn inderdaad niet bedoeld of geschikt voor preventieve opsluiting. Zo lang geen strafbare feiten zijn gepleegd is «opsluiting» in strafrechtelijke zin niet aan de orde.

Vraag 8

Deelt u de mening dat de mogelijkheden om het opsluiten ter voorkoming van ernstige verstoring van de openbare orde verbeterd moeten worden? Zo ja, kan dat door de burgemeester de wettelijke bevoegdheid te geven om bestuurlijke detentie op te leggen als iemand een bevel dat bedoeld is om geweld tegen personen of goederen te voorkomen, niet nakomt? Zo ja, hoe en op welke termijn gaat u dit uitwerken? Zo nee, waarom deelt u die mening niet?

Antwoord 8

Nee, er zijn voldoende andere mogelijkheden om de orde en rust te herstellen, zie de vorige antwoorden.

Vraag 9

Zou een burgemeester zoals die van Zaanstad beter in staat zijn om eerder handhavend in te kunnen grijpen in een wijk zoals Poelenburg als zij over de in de vorige vraag genoemde bevoegdheid zou beschikken? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Nee, de burgemeester van Zaanstad heeft met toepassing van bestaande middelen de orde in de gemeente hersteld.